

Πρόληψη του διαδικτυακού σεξισμού

«Πολλά έμφυλα στερεότυπα συνεχίζουν να αναπαράγονται σε υβριδικά και απομακρυσμένα εργασιακά περιβάλλοντα. Επειδή αυτά τα περιστατικά συμβαίνουν διαδικτυακά, είναι ιδιαίτερα δύσκολο να εντοπιστούν, να αναφερθούν και να αντιμετωπιστούν.

Διαδικτυακός Σεξισμός: Για τι πράγμα μιλάμε;

Ο σεξισμός είναι μια στάση ή δράση που ταπεινώνει, εξαιρεί ή στιγματίζει άτομα με βάση το φύλο τους. Μπορεί να πάρει πολλές μορφές—μερικές φορές καλυμμένες ως χιούμορ που εκφράζεται με φαινομενικά καλές προθέσεις, και άλλες για να δικαιολογήσει βίαιες πράξεις. Η σεξιστική κυβερνοβία αναφέρεται στην εκδήλωση αυτών των συμπεριφορών σε ψηφιακούς χώρους: διαδικτυακή παρενόχληση (επανειλημμένα μηνύματα, κλήσεις κ.λπ.), διάδοση φημών και πολλά άλλα. Τα περιβάλλοντα απομακρυσμένης και υβριδικής εργασίας δεν είναι απαλλαγμένα από τέτοιους κινδύνους.

Κατανόηση του ζητήματος

Ποιοι είναι οι κίνδυνοι του σεξισμού που σχετίζονται με την υβριδική και εξ' αποστάσεως εργασία;

Η επίμονη επίδραση του σεξισμού στην υβριδική και απομακρυσμένη εργασία

Οι νέοι τρόποι οργάνωσης και επικοινωνίας στην απομακρυσμένη εργασία έχουν οδηγήσει σε αύξηση της σεξιστικής συμπεριφοράς (π.χ. σχόλια για την εμφάνιση στο Zoom, σκόπιμη εξαίρεση από την ηλεκτρονική αλληλογραφία ή από συναντήσεις), αυξάνοντας τους ψυχοκοινωνικούς κινδύνους για τις γυναίκες. 1/7 γυναίκες αναφέρουν ότι αισθάνονται «πολύ» ή ακόμα και «ακραία» κουρασμένες μετά από μια βιντεοκλήση, σε σύγκριση με 1/20 άντρες¹. Μια μελέτη του DARES² έδειξε ότι οι γυναίκες είναι πιο πιθανό να επικριθούν από τους γύρω τους για έλλειψη διαθεσιμότητας (27% των γυναικών έναντι 20% των ανδρών).

Περισσότερο κακοποίηση διαδικτυακά

Το «cockpit effect» αναφέρεται στην απώλεια ενσυναίσθησης στις διαδικτυακές αλληλεπιδράσεις, όπου τα άτομα γίνονται αντιληπτά ως λιγότερο ανθρώπινα όταν επικοινωνούν μέσω ηλεκτρονικών καναλιών (εσωτερικό δίκτυο, email κ.λπ.). Αυτό συχνά οδηγεί σε επιθετική συμπεριφορά, με την έλλειψη της πρόσωπο με πρόσωπο αλληλεπίδρασης να κανονικοποιεί ή και να ενθαρρύνει τη βία αυτών των επιθέσεων. Το «cockpit effect» απεικονίζει την συναισθηματική αποστασιοποίηση των δραστών, οι οποίοι δεν αντιλαμβάνονται τη συναισθηματική αντίδραση του θύματος.

¹ Stanford University, "Zoom fatigue worse for women, Stanford study finds"
<https://news.stanford.edu/stories/2021/04/zoom-fatigue-worse-women>

² In French, DARES, Télétravail durant la crise sanitaire, https://dares.travail-emploi.gouv.fr/sites/default/files/5171e9d0f2d214774c44afc82353563a/Dares-Analyses_Teletravail-durant-crise-sanitaire-Partiques-Impacts.pdf

Πρόληψη και αντιμετώπιση του σεξισμού στην υβριδική και εξ' αποστάσεως εργασία

Πώς μπορούμε να μειώσουμε τον κίνδυνο των διακρίσεων και της σεξιστικής συμπεριφοράς στην υβριδική και απομακρυσμένη εργασία;

- **Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης**

Η αξιολόγηση του κινδύνου είναι το πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση των αιτιών της σεξιστικής κυβερνοβίας. Οι οργανισμοί μπορούν να διορίσουν ανεξάρτητο φορέα για την αξιολόγηση των κινδύνων και τη διενέργεια εσωτερικών ερευνών. Η υποχρεωτική εκπαίδευση για όλα τα άτομα που βρίσκονται σε θέσεις εξουσίας και ευθύνης είναι επίσης ένα κρίσιμο εργαλείο για την ευαισθητοποίηση και την προληπτική αντιμετώπιση αυτών των επιβλαβών, συχνά δύσκολα ανιχνεύσιμων, συμπεριφορών.

- **Διαδικασία αναφοράς των περιστατικών**

Ο διαδικτυακός σεξισμός συμβαίνει συχνά εκτός οπτικού πεδίου, γεγονός που τον καθιστά ιδιαίτερα ύπουλο. Γι' αυτό, όπου είναι δυνατόν, είναι ζωτικής σημασίας να εφαρμόζονται μηχανισμοί ακρόασης και αναφοράς, δίνοντας τη δυνατότητα στα θύματα να βγουν μπροστά, μειώνοντας με αυτό τον τρόπο την απομόνωση που μπορεί να φέρει αυτή η εμπειρία. Οι εργοδότες πρέπει να διασφαλίσουν ότι αυτά τα συστήματα είναι ανεξάρτητα και αποτελεσματικά και να ορίσουν σαφώς τις εσωτερικές διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται μόλις προκύπτει μια αναφορά.

- **Ποινές**

Όταν αναφέρονται περιπτώσεις διαδικτυακού σεξισμού εντός της οργάνωσης, είναι απαραίτητο να διενεργούνται λεπτομερείς εσωτερικές έρευνες για να προσδιορίζονται οι κατάλληλες κυρώσεις. Αυτές μπορεί να κυμαίνονται από μία επίσημη προειδοποίηση μέχρι επίπληξη ή ακόμα και απόλυση και πρέπει να εφαρμόζονται γρήγορα και δίκαια.

- **Παροχή υποστήριξης**

Μόλις διατυπωθεί η κατάλληλη κύρωση, σε κάποιες περιπτώσεις, τόσο το θύμα όσο και ο δράστης παραμένουν συνάδελφοι. Σε τέτοιες καταστάσεις, και τα δύο μέρη χρειάζονται υποστήριξη: το θύμα, για να αποφύγει το αίσθημα του στιγματισμού, και ο δράστης, για να μην εξαιρεθεί από την κοινότητα της εργασίας, αλλά να επαναευθυγραμμιστεί με την αξία της ισότητας της οργανώσεως.

Ο ρόλος των διοικητικών στελεχών και των επαγγελματιών της διοίκησης ανθρωπίνων πόρων

Διοικητικά Στελέχη

- Εντοπίστε τα σημάδια σεξιστικής κυβερνοβίας και ευαισθητοποιείτε την ομάδα σας για τα στερεότυπα φύλου στο πλαίσιο της υβριδικής και εξ' αποστάσεως εργασίας.
- Υποστηρίξτε τα θύματα και τους δράστες στη διαδικασία αποκατάστασης και συμφιλίωσης.

Στελέχη Ανθρωπίνων Πόρων

- Παρέχετε υποστήριξη και εκπαίδευση στα διοικητικά στελέχη για να τους βοηθήσετε να αναγνωρίσουν και να διαχειριστούν τους κινδύνους και τα σημάδια της σεξιστικής κυβερνοβίας.
- Ενσωματώστε τις συνθήκες της υβριδικής και απομακρυσμένης εργασίας στις εταιρικές σας πολιτικές για την αντιμετώπιση και πρόληψη του σεξισμού.

Συμπέρασμα

Πολλά έμφυλα στερεότυπα συνεχίζουν να αναπαράγονται σε υβριδικά και απομακρυσμένα εργασιακά περιβάλλοντα. Επειδή αυτά τα περιστατικά συμβαίνουν διαδικτυακά, είναι ιδιαίτερα δύσκολο να εντοπιστούν, να αναφερθούν και να αντιμετωπιστούν. Παρόλα αυτά, υπάρχουν πολλές ενέργειες που μπορούν να αναλάβουν οι οργανισμοί σε σχέση με την αξιολόγηση, την αναφορά, τις ποινές, και την υποστήριξη των θυμάτων για να μειώσουν και να καταπολεμήσουν ενεργά τον διαδικτυακό σεξισμό.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- AFMD, 2023 #StOpE Barometer: Everyday Sexism in the Workplace Remains a Reality for 8 out of 10 Women, <https://www.afmd.fr/en/stope-barometer-2023>